

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 232

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında 13 Eylül 1984 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler; Dışişleri Komisyonları Raporları (1/617)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K.Gn. Md.

18/101-1823/06560

1.11.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 12.10.1984 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında 13 Eylül 1984 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LIBYA ARAP HALK SOSYALİST CEMAHİRİYESİ ARASINDA 13 EYLÜL 1984 TARİHİNDE İMZALANAN SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASI-NIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUNUN GEREKÇESİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi arasında mevcut tarihî dostluk ve kardeşlik bağları çerçevesinde gelişen ikili ekonomik ilişkilerin ve anılan ülkeye işgücü gönderilmesinin bir sonucu olarak 1.10.1976 tarihinde Türkiye - Libya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi imzalanmıştır.

Söz konusu Sözleşme ülkemizle diğer bir İslâm ülkesi arasında akdedilen ilk Sosyal Güvenlik Sözleşmesi olması dolayısıyla da ayrı bir önem arz etmektedir.

Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra geçen 8 yıllık süre içinde her iki ülkenin sosyal güvenlik mevzuatında vuku bulan gelişmeler ve yürürlüğe konulan yeni kanunların gereği olarak bu Sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Libya'da çalışan işçilerimiz ile aile fertlerinin sosyal güvenliklerinin daha da geliştirilmesi ve teminat altına alınması için yeni bir Sözleşme akdetmek amacıyla iki ülke heyetleri arasında Ankara'da 23-28 Mayıs 1984 tarihlerinde yapılan müzakereler sonunda yeni bir Sosyal Güvenlik Sözleşmesi parafe edilmiştir. Bu Sözleşme Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının Libya'ya resmen ziyareti sırasında 13 Eylül 1984 günü Trablus'ta imzalanmıştır.

SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ İLE SAĞLANAN HAKLAR :

Türkiye - Libya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ile sağlanan hakları şu şekilde belirtmek mümkündür.

— Sözleşme hükümleri ile 1976 tarihli Sosyal Güvenlik Sözleşmesinde yer alan kazanılmış haklar aynen muhafaza edilmiştir. Bu hükümlere göre Libya'da çalışmış olan ve Libya Sosyal Sigortalar Kurumuna kesi-

len sigorta primleri bulunan işçimize veya ölümü halinde geride kalan dul ve yetimine aylık bağlanması mümkün olacaktır.

— Yeni Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin yürürlüğe girmesinden sonra Libya'da Türk firmaları tarafından istihdam edilen Türk işçileri Türkiye Sosyal Sigorta mevzuatına tabi olacaktır. İşverenlerimiz ise işçilerimize ödedikleri ücret üzerinden Libya Sosyal Sigorta mevzuatına göre ödemeleri gereken primlerini Türkiye Sigortalar Kurumu hesabına transfer edeceklerdir.

İşçilerimizin sağlık ve sosyal hizmetlerle ilgili primleri ise Libya mevzuatı gereğince Libya Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenecektir.

Bu yeni uygulama ile Libya'da çalışan işçilerimiz yaşlılık, ölüm ve maluliyet aylıkları bakımından Türkiye Sosyal Sigorta mevzuatına, sağlık ve sosyal hizmete ilişkin kısa vadeli sigorta mevzuatı bakımından Libya Sosyal Sigorta mevzuatına tabi olacaklardır.

— Yeni Sözleşme ile Libya'da proje üstlenen Türk firmaları sigorta primleri (işçi ve işveren payları) ile maktu yardımları Türkiye Sosyal Sigortalar Kurumuna transfer etmeye mecbur tutulmuşlardır.

— Yeni Sözleşmede, Libya'da Türk müteahhitleri yanında çalışan işçimiz için hastalık, iş kazası veya doğumdan dolayı nakdi yardımları karşılayacak prim bulunmaması halinde, işverenlerimizi Libya mevzuatı gereğince işçimizin uğrayacağı gelir kaybını ödemekle yükümlü tutulmuştur.

— Libya'da yabancı veya Libya'lı işverenler yanında çalışan Türk işçileri, Libya Sosyal Sigorta mevzuatına tabi olacaklar ve bunları sosyal sigorta ve emeklilik primleri Libya Sosyal Sigortalar Kurumuna yatırılacaktır.

Bu işçilerimiz Libya Sosyal Sigorta mevzuatının tanıdığı bütün haklardan yararlanacaklardır.

Ayrıca, işçilerimizin Libya'dan kesin olarak ayrılmaları veya ölümleri halinde kendilerinin sosyal sigorta haklarının Türkiye'ye transfer edilebilmesi mümkün olacaktır.

— Yeni Sözleşme ayrıca, işçilerimizin ve aile fertlerinin bu Sözleşmeden doğan bütün hak ve meseleleri ile ilgili olarak Türkiye Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğüne müracaat etmelerini ve taleplerini Kurum aracılığıyla takip etmeleri ve sonuçlandırmaları esasını getirmiştir.

Libya'da hizmeti bulunan toplam 130 000 dolayında vatandaşımızın sosyal güvenliğini ilgilendiren bu Sözleşme ile yararlı bir düzenleme ve uygulama gerçekleştirilmiş olacaktır. Türkiye - Libya Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin uygulanmasını düzenleyen İdarî Anlaşma bu Sözleşmeye ilişkin onay işlemlerinin tamamlanmasını müteakip iki ülke Sosyal Güvenlik Kurumları arasında hazırlanarak yürürlüğe konulacaktır.

Kanun Tasarısı Anayasamızın 90 ncı maddesi gereğince Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunmasının temini amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Kanun Tasarısının birinci maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi arasında 13 Eylül 1984 tarihinde Trablus'ta imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunması öngörülmüştür.

Söz konusu Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ile, Bakanlar Kurulunun 12/7.1976 tarih ve 7/12229 sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi yürürlükten kaldırılarak yeni esaslar getirilmektedir.

Anayasamızın 90 ncı maddesi gereğince onaylanması hususu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ile takriben 130.000 dolayında Türk Vatandaşına Sosyal Güvenlik bakımından yeni haklar sağlanmaktadır.

Madde 2. — Yürürlük Maddesi

Madde 3. — Yürütme Maddesi

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 1/617
Karar No. : 18

22.11.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yüksek Başkanlıkça 1.11.1984 tarihinde Komisyonumuza havale edilen «Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında 13 Eylül 1984 tarihinde imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 22.11.1984 Tarihli 10 uncu Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla görüşülüp incelendi.

Söz konusu sözleşmenin ülkemizle diğer bir İslâm ülkesi arasında akdedilen ilk sosyal güvenlik sözleşmesi olması;

Libya'da Türk firmaları tarafından istihdam edilen Türk işçilerinin bu sözleşmenin yürürlüğe girmesi ile Türkiye Sosyal Sigortalar mevzuatına tabi olmalarını sağlayacak hükümler taşıması ve benzer gerekçelerle Bakanlar Kurulunca sevk edilen kanun tasarısı Komisyonumuzca da uygun görülerek maddeleri ve tümü aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere saygı ile sunulur.

Başkan
Mustafa Balçılar
Eskişehir Milletvekili

Üye
Bilal Şişman
İstanbul Milletvekili
İmzada bulunamadı

Üye
Mustafa Kılıçaslan
Sakarya Milletvekili

Kâtip
Hamdi Özsoy
Afyon Milletvekili

Üye
Mehmet Sedat Turan
Kayseri Milletvekili

Üye
Turgut Sözer
Sakarya Milletvekili

Üye
Ertuğrul Gökğün
Aydın Milletvekili

Üye
Osman Nuri Akyol
Kocaeli Milletvekili

Üye
Talat Sargın
Tokat Milletvekili

Üye
Ali Rıdvan Yıldırım
Tunceli Milletvekili

Üye
Rıza Önen Çakan
Zonguldak Milletvekili

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/617

Karar No. : 17

6.12.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında 13 Eylül 1984 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 5.12.1984 tarihli 14 üncü Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı Temsilcisinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinden de anlaşılacağı üzere Türkiye Cumhuriyeti, Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesine işçi göndermiş ve bunun sonucu olarak da 1.10.1976 tarihinde Türkiye - Libya İslam Ülkeleri Arasında İlk Sosyal Güvenlik Sözleşmesi imzalanmıştır.

Sözleşmenin yürürlük tarihinden bu yana geçen 8 sene içinde her iki ülkenin sosyal güvenlik mevzuatında meydana gelen değişiklikler nedeniyle sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi ihtiyacıyla daha geniş kapsamlı yeni bir Sosyal Güvenlik Sözleşmesi 23-28 Mayıs 1984 tarihinde Ankara'da iki ülke yetkilileri arasında parafe edilmiş ve 13 Eylül 1984 günü Trablus'ta imzalanmıştır.

Böylece; Libya'da Türk firmaları tarafından istihdam edilen Türk işçileri, bu sözleşmenin yürürlüğe girmesiyle Türkiye Sosyal Sigortalar Kurumu mevzuatına tabi olacaklardır.

Bu sözleşme, Libya'da çalışmakta olan 130.000 civarında vatandaşımızın sosyal güvenliğini daha geniş kapsamlı olarak teminat altına almış bulunmaktadır.

Bu itibarla anlaşmanın onaylanmasını ülke ve vatandaşlarımız açısından faydalı mütalaa eden Komisyonumuz tasarının tümünü prensip olarak kabul ettikten sonra maddelerin müzakeresine geçmiştir.

Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan

Prof. Fethi Çelikbaş
Burdur Milletvekili

Başkanvekili

Mehmet Timur Çınar
Manisa Milletvekili

Sözcü

Bülent Akarcalı
İstanbul Milletvekili

Kâtip

Hasan Adnan Tutkun
Amasya Milletvekili

Üye

Ogan Soysal
Ankara Milletvekili

Üye

Leylâ Yeniyay Köseoğlu
İstanbul Milletvekili

Üye

Prof. Dr. Ahmet Memduh Yaşa
İstanbul Milletvekili
İnzada bulunamadı

Üye

Nuh Mehmet Kaşıkçı
Kayseri Milletvekili

Üye

Nihat Harmancı
Konya Milletvekili

Üye

Hacı Turan Öztürk
Nevşehir Milletvekili

Üye

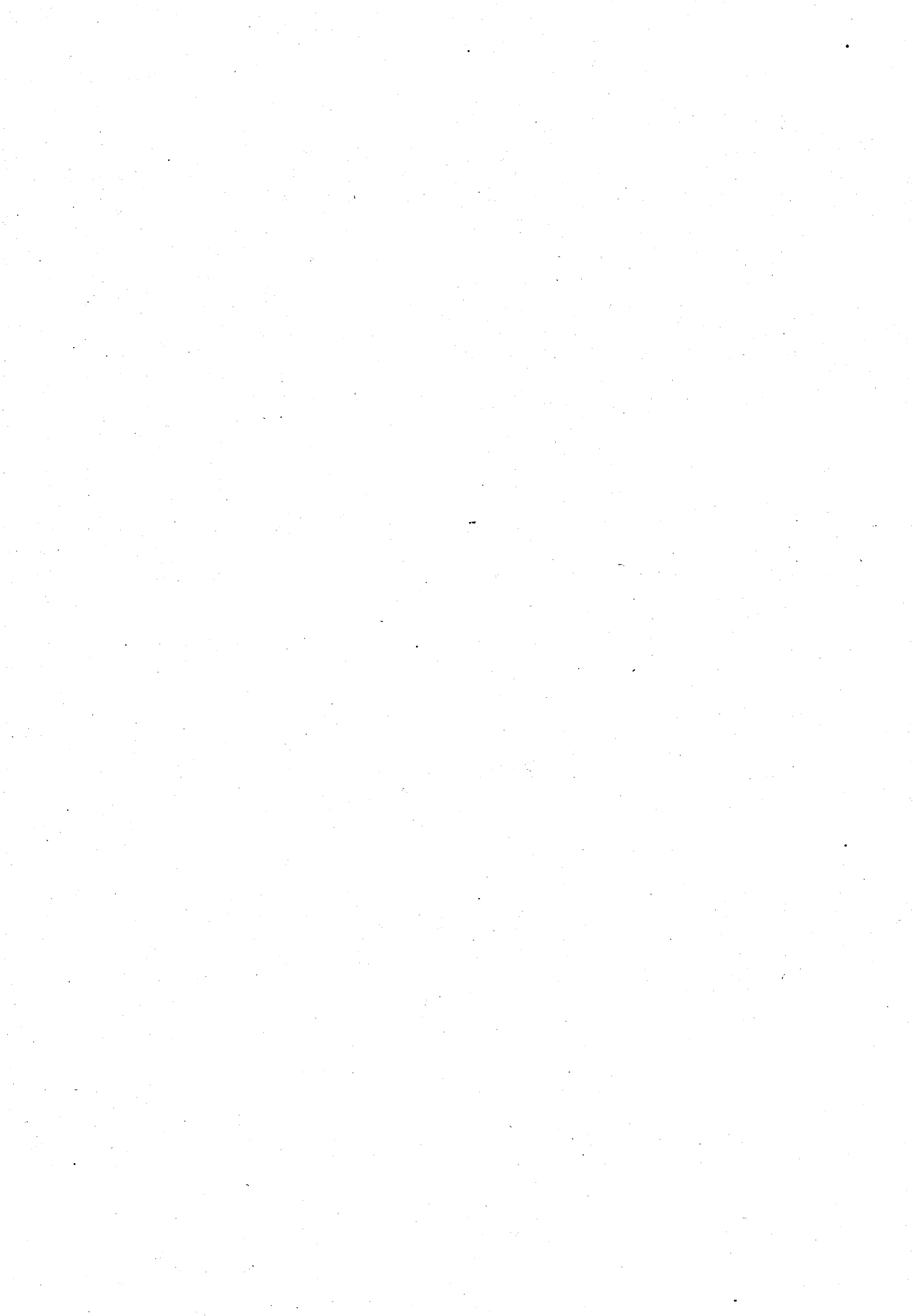
Prof. Dr. Yılmaz Altuğ
Sivas Milletvekili

Üye

Ali Rifki Atasever
Tekirdağ Milletvekili

Üye

Dr. Yusuf Ziya Kazancıoğlu
Trabzon Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında 13 Eylül 1984 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi arasında 13 Eylül 1984 tarihinde Trablus'ta imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

12.10.1984

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı
I. K. Erdem

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
S. N. Türel

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Devlet Bakanı
I. Özdağlar

Devlet Bakanı
A. K. Alptemoçin

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

S. N. Türel
Millî Savunma Bakanı Y.

İçişleri Bakanı
A. Tanrıyar

Dışişleri Bakanı
V. Halefoğlu

Maliye ve Gümrük Bakanı
V. Arıkan

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Gıray

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı
M. Aydın

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Kalemli

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Aral

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
C. Büyükbaş

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşçıoğlu

**SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Türkiye Cumhuriyeti İle Libya Arap Halk Sosyalist
Cemahiriyesi Arasında 13 Eylül 1984 Tarihinde İm-
zalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanma-
sının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komis-
yonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komis-
yonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komis-
yonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

**Türkiye Cumhuriyeti İle Libya Arap Halk Sosyalist
Cemahiriyesi Arasında 13 Eylül 1984 Tarihinde İm-
zalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanma-
sının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komis-
yonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komis-
yonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komis-
yonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
LİBYA ARAP HALK SOSYALİST CEMAİRİYESİ
ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi;
İki ülke arasında mevcut dostluk bağlarının güçlendirilmesi, sosyal güvenlik mevzuatları açısından eşitlik prensibinin teyidi ve bu münasebetlerin daha da geliştirilmesi amacıyla,
Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

Madde — 1

Sözleşmenin uygulanmasında;

1. «Mevzuat»

Sosyal güvenlik yardımlarına taalluk eden her iki Taraf ülkesinde yürürlükte bulunan veya gelecekte yürürlüğe girecek olan kanun, tüzük ve yönetmelikleri,

2. «Yetkili Makam»

— Türkiye bakımından;

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,

— Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi bakımından;

Halk Genel Komitesi Sosyal Güvenlik Sekreteryası.

3. «İlgili Kurum»

Mevzuatı uygulamakla görevli Sosyal Sigorta Kurumu.

4. «Daimî İşçi»

Âkit Taraflardan birinin vatandaşı olup, işveren tarafından, diğer Âkit Taraf ülkesinde proje uygulaması için gönderilen ve anılan işverenden ücret alan kimsedir.

5. «Daimî Olmayan İşçi»

Âkit ülkelerden birinin vatandaşı olup, çalışılan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olan kimsedir.

6. «Hak Sahibi»

Tarafların mevzuatında belirtilen sigorta yardımlarından istifade eden kimsedir.

7. «Sigorta Hakları»

Tarafların mevzuatında belirtilen, emeklilik maaşları ile nakdî yardımları.

8. «Ana Ülke»

İşçinin tabiyetini taşıdığı ülke.

9. «İşin Yapıldığı Ülke»

İşçinin, topraklarında işi yaptığı ülke,

Anlamını taşır.

Madde — 2

İşbu Sözleşme hükümleri hususunda mütakabiliyet prensibi uygulanır.

Madde — 3

Âkit Taraflardan birinin ülkesinde iş üstlenen, diğer taraf kuruluş veya şirketlerinde çalışan daimî işçiler sosyal sigortaya tabi olup, bunların sağlık ve sosyal hizmetlerine ilişkin primleri, işin yapıldığı ülkenin mevzuatı gereğince ödenir.

Madde — 4

Taraflardan birine ait şirketler, sigorta primleri (İşçi ve işveren payları) ile maktu yardımlarını anaül-
kedeki ilgili kuruluşa transfer etmekle yükümlüdürler.

Madde — 5

Âkit taraflardan birindeki kuruluş veya şirketlerde çalışan devamlı olmayan işçiler, sosyal sigortaya tabi
olup, bunların sosyal sigorta primlerinin, emeklilik primleri de dahil, tümü işin yapıldığı ülkenin mevzuatı
gereğince kesilir.

Bu işçiler, işin yapıldığı ülkedeki mevzuatın tanıdığı bütün sigorta haklarından yararlanırlar.

İşçi, çalıştığı ülkeden kesin olarak ayrılması veya ölümü halinde, bu haklarını kendi ülkesine transfer et-
me hakkına haizdir.

Madde — 6

Bu Sözleşmenin kapsamına giren daimî sigortalı işçiler ve bunların hak sahibi aile fertleri, sosyal sigor-
ta kapsamına giren her türlü aylıkları ve maktu yardımlarla ilgili haklarından dolayı müracaatlarını, esas
ülkedeki sosyal güvenlik kurumlarına yaparlar.

Bu haklardan dolayı çalışılan ülkedeki sosyal sigorta kuruluşları nezdinde bir talepte bulunamazlar.

Madde — 7

Hastalık veya iş kazası veya doğumdan dolayı kısa vadede nakdî yardımlarını karşılayacak sigorta primi-
nin bulunmaması halinde, çalışılan ülkedeki işveren, yürürlükteki mevzuat gereğince işçilerin hastalık veya
iş kazası veya doğum dolayısıyla uğrayacakları gelir kaybını tazmin ile yükümlüdür.

Madde — 8

İşçiye veya onun hayatta kalan hak sahiplerine, iki ülke arasında daha önce aktedilmiş bulunan Sosyal
Güvenlik Sözleşmesi gereğince verilmiş olan sigorta aylıkları, işin yapıldığı ülkedeki sosyal güvenlik mevzuatı-
na göre ödenmeye devam edilir.

Madde — 9

Âkit taraflar arasında daha önce aktedilen Sosyal Güvenlik Sözleşmesi hükümleri ile buna ilişkin olarak
yapılan işlemlerin uygulanmasına, bu Sözleşmenin onay belgelerinin teatisine değin devam edilir.

Madde — 10

Bu Sözleşme yürürlüğe girmeden önce, Âkit Taraflardan biri vatandaşının, diğer Âkit Taraf ülkesindeki
sigorta primi ödenmiş önceki çalışma süreleri; esas ülkesindeki primini ödemiş bulunduğu süreler ile ihtiyar-
lık, iş kazası haricindeki malullük veya geride kalanların aylık istihkaklarının tespiti için, Âkit Taraflar ara-
sında aktedilen eski sözleşme hükümleri ve anılan Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin idarî anlaşma hüküm-
leri gereğince birleştirilir.

Madde — 11

İşbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Âkit Taraflardaki ilgili makamlar ve sosyal güvenlik kuruluşları
aşağıdaki hususları yerine getirirler.

1. Uygulama ile ilgili tedbirleri almasında mutabık kalmak üzere kendi aralarında doğrudan doğruya te-
masta bulunurlar.
2. Ücretsiz idarî yardımlaşmada bulunurlar.
3. Sosyal güvenliğe ilişkin mevzuat metinleri ile bunlar üzerinde yapılacak değişiklikleri teati ederler.

Madde — 12

Bu Sözleşmenin uygulanması veya yorumlanmasına ilişkin olarak çıkabilecek anlaşmazlıklar tarafların seçtikleri ikiye üyeden oluşan dört üyelik bir komisyon tarafından çözümlenir.

Bu Sözleşme, Âkit Tarafların mevzuatı gereğince onaylanır.

Onay belgelerinin teati edildiği tarihi izleyen ayın birinci günü üç yıllık süre ile yürürlüğe girer.

Madde — 13

Bu Sözleşme, Âkit Tarafların mevzuatı gereğince onaylanır.

Onay belgelerinin teati edildiği tarihi izleyen ayın birinci günü üç yıllık süre ile yürürlüğe girer.

Yürürlük süresinin sona ermesinden en az üç ay önce Âkit Taraflardan biri, diğer Âkit Tarafa anlaşmayı feshetmek veya tadil etmek istediğini yazılı olarak bildirmediği takdirde, Sözleşmenin süresi birer yıllık devreler için kendiliğinden yenilenir.

Madde — 14

20 Mart 1976 (Miladi) 19 Rebi'ülevvel 1396 (Hicri) tarihinde Âkit Taraflar arasında imzalanmış bulunan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesi ile yürürlükten kalkar.

Madde — 15

Bu Sözleşme 13 Eylül 1984'e tekabül eden 18 Zilhicce 1393 tarihinde Trablus'da her iki dilde ikiye kopya olmak üzere, Türkçe - Arapça olarak ve Türkçe ve Arapça metinler aynı derecede muteber ve resmi mahiyette kullanılmak üzere hazırlanarak imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

Doç. Dr. Mustafa Kalemli
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

LİBYA ARAP HALK SOSYALİST CEMAHERİYESİ
ADINA

İbrahim Fakih Hassan
Sosyal Güvenlik Sekreteri

